

RAHUTEGIJA

Nr 67

JUUNI 2023

„Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.“ (Mt 5:9)

ELU MÕTE

Kõne Kirikute Öö avapalvusel 26. mail 2023 Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Ps 103:1–5, 14–22: Kiida, mu hing, Issandat, ja kõik, mis mu sees on, tema püha nime! Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki tema heategu! Tema annab andeks kõik su ülekohtu, tema parandab kõik su tõved. Tema lunastab su elu hukatusest ja ehib sind helduse ja halastusega nagu pärjaga. Tema täidab su suu heaga, et su iga saab uueks nagu kotkal. ... Sest ta teab, millist tegu me oleme; tal on meeles, et oleme põrm. Inimese elupäevad on nagu rohi: ta õitseb nõnda nagu õieke väljal; kui tuul temast üle käib, ei ole teda ja tema ase ei tunne teda enam. Aga Issanda heldus on igavesest igavesti nendele, kes teda kardavad, ja tema õigus jääb laste lastele, neile, kes peavad tema lepingut ja mõtlevad tema korraldustele, et teha nende järgi. Issand on oma aujärje kinnitanud taevasse, tema kuningriik valitseb kõiki. Kiitke Issandat, tema inglid, teie, vägevad sangarid, kes täidate tema käske, kuuldes tema sõna häält! Kiitke Issandat, kõik tema väehulgad, tema teenijad, kes teete tema tahtmist! Kiitke Issandat, kõik tema tööd kõigis tema valitsuse paigus! Kiida, mu hing, Issandat!

Meie koguduse segakoor EELK Valga praostkonna laulupäeval 04.06.23 meie kirikus lauluga Jumalat kiitmas. Foto: TIIT KUUSEMAA

Mis on elu mõte?

Võib-olla tundub selline küsimus 2023. aasta maikuu viimase reede õhtul siin väikses linnalähedases maakirikus veidi ülepingutatuna. Liiatigi, kui sellele küsimusele on vastust otsinud parimad mõtlejad läbi aegade ja ühtset seisukohta pole välja mõeldud!

Kuid ühtset seisukohta pole seetõttu, et inimene on ekslik, kirikukeeles — patune! Ühtne seisukoht on täiesti olemas, kuid see pole inimese seisukoht, vaid Jumala oma. Inimesed ei pruugi sellega lihtsalt nõustuda.

Täna palvuse aluseks kuulnud Piibli kirjakohtast selgub elu mõte: see on Issanda kiitmine!

Kiitmine mille eest?

Kõigepealt muidugi selle eest, et Ta on kõik loonud ja et me üldse saame selles maailmas elada!

Kuid seejärel ka Tema heategude eest.

1. „Tema annab andeks kõik su ülekohtu“. Pole kahtlust, et elame tihtipeale valesti. Koguni me ise saame sellest vahel aru, kõnelemata siis kõigeväelisest Jumalast. Kuid Jumal annab meile meie ülekohtu andeks, kui me Temalt andeks palume.

2. „Tema parandab kõik su tõved“. Me võime küsida, et kuidas Jumal siis meie tõved parandab! Oleme ju sageli haiged, kuni surmani! Kuid kas oleme teinud kõik endast oleneva? Liitunud Kristuse kogudusega, palvetanud ja meelt parandanud? Mina võin küll öelda, et ehkki ma haigestun, saan jälle terveks. Ja see ongi Jumala õnnistus. Kui aga keegi ütleb, et tema haigus on ravimatu, siis saab ta ju terveks igaveses elus! Jah, see nõuab usku Jumalasse, kuid mida muud Jumal meilt siis ootab!

3. „Tema lunastab su elu hukatusest ja ehib sind helduse ja halastusega nagu pärjaga.“ Täpselt seda tahtsingi juba seoses tõvede parandamisega öelda! Tähtsam kui tõved inimese elus on see, mis meiega juhtub pärast surma! Ja Jumal on tootanud Temasse uskujad igavesest hukatusest päästa. See „heldus ja halastus nagu pärg“ pole ehk miski muu kui võidupärg, mille kohta Jeesus Kristus ütleb Ilm 2:10: „Ole ustav surmani, ja ma annan sulle elupärja!“ →

Elu mõte

Algus vt lk 1

4. „Tema täidab su suu heaga, et su iga saab uueks nagu kotkal.“ Vaatamata sellele, et Jumalasse uskuja lootus on igavesele elule, kingib Jumal oma heldust juba ka siin elus. Jumal annab meile selles elus kõike, mida tarvis, kui ainult Tema peale loodame. Jeesus ütleb Mt 6:33: „Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!“ „See kõik“ ongi kõik meie eluks vajalik!

Laulik ütleb, et Jumal ju teab, millist tegu me oleme; tal on mees, et oleme põrm. Jumal teab, et inimese elupäevad on nagu rohi: ta õitseb nõnda nagu õieke väljal; kui tuul temast üle käib, ei ole teda ja tema ase ei tunne teda enam. Sellegipoolest on Jumal inimesele andnud loodu hulgas eristaatuse. 1Ms 1:28 ütleb Jumal: „Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele.“ Jumal on andnud maa valitsemise, aga ka harimise ja hoidmise inimeste kätte. Ja see on suur usaldus põrmule, nagu inimene on! Kas ei tule siis Jumalat selle eest kiita!

Issand on oma aujärje kinnitanud taevasse, tema kuningriik valitseb kõiki, ütleb laulik-kuningas Taavet. Seda võibki siis kujutleda nii, et meie siin maa peal oleme justkui all-linnas või pidusaali madalamas osas ja vaatame üles, kus asub Issanda troon. Ekslik on arvata, et troon asub seal, kus inimesed elavad, ja peavad isegi sellele troonile kippuma. Ei, see on taevas, kuhu iga inimene oma elus on teel, kui ta võtab vastu lunastuse Jeesuses Kristuses!

Kõike seda teavad taevased väehulgad: inglid ja isegi muu loodu, kelle Jumal on maa peale loonud. Vaid inimesed kipuvad seda oma patu pärast unustama. Kuid just selleks on Jumal rajanud oma Poja Jeesuse Kristuse läbi maa peale oma koguduse, kes inimestele Jumala suuri tegusid ja Tema suurt halastust meelde tuletab.

Just seepärast on tänagi õhtul avatud meie Eestimaa kirikud! Selleks, et meenutada kõigile elu mõtet: kiita Issandat!

Aamen.

MART JAANSON
EELK Nõo koguduse õpetaja

Piibel minu minu elus

Kuulutasin Rahutegija 65. numbris (detsember 2022) välja lühikirjandite võistluse teemal „Piibel minu elus“. Lühikirjandite maht pidi olema 3000 tähemärki ja laekumise tähtaeg minu kätte jaanipäev 2023. Armas lugeja, mul on väga hea meel järgnevalt esitleda ühte sellele võistlusele tähtjaks laekunud ja tingimustele vastavat lühikirjandit! Innustagu see kaastöö ka teisi sarnaseid lühikirjandeid kirjutama, ehkki tähtaeg on juba möödas. Küllap leiame võimaluse ka need avaldada!

**MART JAANSON
EELK Nõo koguduse õpetaja**

Viieaastasena oskasin ma juba lugeda. Isal oli eriliste vanaaegsete tähtedega Piibel, mida väga hoiti. Ma õppisin neid tähti tundma ja lugema. Ega ma tol ajal väga Piiblist aru ei saanud midagi, aga meie peres oli kombeks, et isa igal pühade hommikul luges vastavalt pühale kirjakohti Piiblist. Meid, lapsi võeti tihti ka kirikusse kaasa ja kodus räägiti meile, miks kirikus palvetatakse, lauldakse ja kirikuõpetaja palvetab ja räägib väga pikalt ning ka seda, millal püsti tõusta.

Jõulude ajal lauldi meil alati jõululaule. On mees, et laulu „Ma tulen taevast ülevalt“ puhul mõtlesin, et kes või mis säält tuleb ja et mida ta sealt toob? Jõuluevangelium oli mul juba varakult peas ja me teadsime, et Jeesuslaps sündis siis söimes õlgede peal.

Iga päev hommikuti enne söömist pidime — pere neli last ja ema — püsti seisma ja käed palves kokku panema. Isa ütles alati need sõnad: „Issand, me täname Sind uue päeva eest ja et Sa annad toidu meie lauale.“ Peale söömise lõpetamist piisas „aitäh“ ütlemisest. Inimesel on vaja, et vaimne ja materiaalne pool on tasakaalus. Praegu see enam nii ei ole, loeb ainult materiaalsus. Praegusel ajal minu laste peredes ei toimu midagi sellist.

Eriti peeti meil jõulupühi ja ülestõusmispüha. Me kõik — neli last — teadsime, et jõulud on Kristuse sünnipäev, Suur Reede ristilöömine ja surm, ülestõusmispüha Jeesuse ülestõusmine surnuist. Minu lapsed küll teavad seda, aga nende lapsed ei tea. Kõik ei ole ristitudki.

Piibel õpetab meid elama kasinuses ja kainuses, armastama üle kõige Jumalat ja ligimesi nagu iseennast. Maailmas on kõik olemas, et me ära elada saaksime, aga inimkond on muutunud väga ahneks ja aplaks, on tohtu ületarbimine ja raiskamine. Inimene tuleb siia ilma paljana ja me lahkume ilma, et me midagi kaasa võtta saame, peale vaimsuse. Selleks ongi vaja usku Jumalasse, palveid, kümne käsu tundmist, usutunnistust, pattude andeksandmist, mille me saame armulaua kaudu. Me inimesed kõik oleme patused, pole kedagi patuta.

Piibel ütleb, et oma vennale tuleb andestada seitsekümmend seitse korda, siis andestatakse ka meile. Piiblis on sõnu „ära karda“ 265 korda — see tähendab, et oleme kõrgemate jõudude poolt hoitud ja kaitstud, et elus on vaja võtta aega enese jaoks ja kuulata oma sisehäält. Elame ajastul, kust on kadunud sõnad „ausus“, „hoolimine“, „halastus“, „andetus“, selle asemele on tulnud tohtu valeamine.

Piibel on minu jaoks raamatute raamat, ta on mul öökapi-raamat. Kui mul on raske, avan ma Piibli ja loen suvalisest kohast ning mul hakkab kohe kergem.

Minu sünnikoht on Petserimaa, Meremäe vald, Tiklitsa küla, Mäe talu, Eestimaa. Eestis oli siis Saksa aeg (sellest meil praegu ei räägita), aga aega ei saa muuta. Olen olnud sõjapõgenik koos oma ema ja venna ning kahe õega, isa oli saksa sõjaväkke võetud koos oma vennaga jne.

Meie valitsus nõuab praegu samasooliste abielu tunnustamist. Minu poolt on sellele kindel „ei!“ Vana Testamendi esimeses Moosese raamatus on selgelt kirjas, et Jumal lõi oma näo järgi inimese meheks ja naiseks ja ütles: „Saagu teid palju ja täitke maa.“ Ma ei suuda seda ette kujutada, kui kirikus peaks hakatama samasooliste paaride abielu laulama!

Soovin koguduse liikmetele ja õpetajale õnnistatud suvistepüha!

AINO LÄÄNE
EELK Nõo koguduse liige
28.05.2023

Kroonika

♦ 6. ja 7. aprillil meenutas meie kogudus vastavalt Suure Neljapäeva ja Suure Reede jumalateenistustega kord jälle Jeesus Kristus ristisurma ning rõõmustas 9. aprilli hommikul peajumalateenistusel Tema ülestõusmisest. Ülestõusmispüha jumalateenistust kaunistas meie koguduse segakoor Ragne Meier juhatusel.

♦ 11. aprillil külastas koguduse õpetaja (edaspidi lühidalt kõp) Mart Jaanson tavapäraselt Nõo hooldekodu, kuid pidas ülestõusmispühade puhul ka armulauaga palvuse. Suur tänu meie hooldekodu elanikule ja koguduse liikmele Aita Rossile, kes aitab Nõo hooldekodu piibliringi koos hoida!

♦ 11. aprillil toodi meie kirikuia idamüritise taha meie koguduse talvevaru jagu küttepuid. Puud kuivavad seal ka praegu, kuna augustikuuni on meie puukuuri paigutatud kirikusaalis asunud suuremaid asju, et need ei jääks ette meie kirikuhoone siseremondile.

♦ 17. aprillil toimus Puhja seltsimajas rahvakoosolek, millel arutati Elva valla luterlike kirikute katuseremondiga seonduvat. Elva valda kuulub ka osa Nõo kihelkonnast, kuid katuseremondi temaatika ei puudutanud otseselt meie Nõo kirikut. Siiski arutati koosolekul laiemalt EELK, riigi ja kohalike omavalitsuste suhteid ning seepärast osales koosolekul, lisaks kõp/praost Mart Jaansonile, ka meie koguduse liikmeid.

♦ 18. aprillil kogunes EELK Kirikukogu kevadisele istungjärgule Viljandisse. Osales kõp/praost Mart Jaanson ja meie Valga praostkonna sinodi esindajana ka meie koguduse nõukogu liige Jaan Aruväli.

♦ 19. aprillil toimus Meeri seltsimajas järjekordne piibli- ja laulutund. Meeri seltsimaja piibliring on sel hooajal olnud endiselt väga tubli: osalejaid on kokku tulnud lähemalt ja kaugemalt! Tunnid on toimunud ka mais ja juunis ning kokku saada plaanitakse ka augustis. Tänu Jumalale!

♦ 23. aprilli peajumalateenistusel teenis meie kirikus EELK Valga praostkonna vikaardiakon, EELK õpetajaameti kandidaat Robert Bunder, kes tänaseks on juba EELK Rannu koguduse õpetaja. Head Jumala juhtimist talle teenimistöö!

♦ 1. mail tähistas meie koguduse ja Meeri seltsimaja piibliringi liige, kauaaegne Nõo Reaalgümnaasiumi füüsikaõpetaja Muia Keerutaja Meeri seltsimajas oma 75. sünnipäeva. Osales ka kõp Mart Jaanson ja Meeri seltsimaja piibliringi liikmeid. Palju Jumala õnnistust uueks eluaastaks, Muia!

♦ 3. mail saadeti Nõo kultuurimaja sammassaalis pensionile meie koguduse liige, Rahutegija küljendaja-toimetaja, kauaaegne Nõo koduloomuuseumi juhataja ja Nõo Valla Lehe peatoimetaja Kai Toom. Meie koguduse poolt tänas teda tehtud töö eest kõp Mart Jaanson.

♦ 3. mail toimus meie kiriku käärkamb-
ris meie koguduse kevadise leerikursuse

esimene tund. Leeritöö, mida leerilapsed kõp Mart Jaanson juhendamisel tegid nii füüsiliste kui virtuaalsete kohtumiste kaudu, kulges hästi ja 11. juunil jõuti Jumala abiga leeritõnnistamiseni.

♦ 6. mail toimus Luke raamatukogus Nõo kihelkonna VII kultuurihommik. 15 osalejat meenutasid Luke küla käekäiku viimase 100 aasta jooksul. Suur tänu ettevõtmise tublile eestvedajale, Nõo raamatukogu direktorile Dagmar Lokile!

♦ 10. mail pidas meie Valga praostkonna sinod Elvas korralist koosolekut. Kell 10.00 koguneti Elva kirikusse jumalateenistusele, teenisid piiskop Joel Luhamets ja praostkonna vaimulikud. Kell 12.00 jätkus Elva koguduse pastoraadis sinodikoosolek, millel lisaks kõp/praost Mart Jaansonile esindasid meie kogudust sinodisaadikud Helen Luigla ja Jaan Aruväli.

♦ 11. mail viis meie kiriku käärkamb-
ris leeritunni läbi EELK õpetajaameti kandidaat Robert Bunder. Peale leerilaste oli kohal ka Roberti praktikajuhendaja EELK Rannu koguduses Mart Jaanson.

♦ 12. mail külastasid meie kirikut Nõo Põhikooli ühiskonnaõpetuse tunni raames kooli kuuendate klasside õpilased koos õpetaja Kadri Roballiga. Külalised võtsid vastu kõp Mart Jaanson (sõnaline tutvustus) ja meie koguduse organist Agnes Laasimer (orelimuusika).

♦ 14. mai peajumalateenistusel tähistati ka emadepäeva. Lisaks tavapärasele liturgiale laulis kogudus kaks laulu kõp Mart Jaanson klaverimängu saatel ning pühapäevakoolihooajast kõneles meie koguduse pühapäevakooliõpetaja Imbi Tanilsoo.

♦ 15. mail toimus meie kirikus ehituskoosolek. Kiriku interjöörü remondi (seinte ja lagede krohvimine-värvimine ning rõdude ja rõdutrappide värvimine) asjus pidasid nõu ühelt poolt muinsuskaitse, projekteerimisfirma OÜ ARC Projekti ja renoveerimistööde teostava firma OÜ Deckoli esindajad ning teiselt poolt meie praostkonna projekti-juht Miina-Liisa Kuusemaa ja kõp Mart Jaanson. Lepiti kokku, et remondiperiood on maksimaalselt 05.06.–30.11.2023, kuid tööd püütakse ära teha siiski 2023. aasta suve jooksul.

♦ 20. mail toimus Tartu Salemi kirikus tore ettevõtmine: tunnise kontserdi Karlova Päevade 2023 raames andsid EELK Otepää koguduse ansambel ja Nõo kiriku meesansambel. Kavast ei puudnud laulud ka meie esimeselt professionaalselt heliloojalt Rudol Tobiaselt (1873–1918), kelle 150. sünniaastapäeva tähistab tänava suurejooneliselt kogu Eesti muusikaavalikkus.

♦ 25. mail külastasid meie kirikut Nõo Põhikooli 1., 3. ja 4. klassi õpilased koos oma pärimuskultuuri õpetaja Imbi Tanilsooga.

♦ 26. mail avas meie kogudus oma kesk-
aegse kiriku ukseid järjekordseiks Kirikute Öö üritusteks. Kõp Mart Jaanson pidas kell 18.00 avapalvuse. Järgnesid Nõo kiriku meesansambli kontsert, koguduse organistide Agnes Laasimeri ja Katre Hödemanni oreli-
pooltunnid ning Mart Jaanson vaimulike lastelaulude laulmine. Öhtu lõpetas Taizé-

Nõo koduloomuuseumi juhatajale Kai Toomele lausub 03.05.23 tänu sõnad teatud töö eest vallavolikogu esimees Jaanus Järveoja. Foto: ANNELI VETKA

Nõo kihelkonna VII kultuurihommik 06.05.23 Luke raamatukogus. Foto: MART JAANSON

EELK Valga praostkonna sinod 10.05.23 Elva pastoraadis. Foto: MART JAANSON

EELK Otepää koguduse ansambel 20.05.23 Tartu Salemi kirikus. Foto: MADIS KANARBIK

**Nõo Põhikooli õpilased meie kirikus
25.05.23.** Foto: IMBI TANILSOO

**Eesti lipu 139. sünnipäeval 04.06.23 Nõo
kiriku esisel lipuplatsil.** Foto: TIIT KUUSEMAA

**EELK Valga praostkonna laulupäevast
osavõtjad 04.06.23 meie kirikus.**
Foto: TIIT KUUSEMAA

**Lustlik lipu- ja laulupäeva rongkäik
04.06.23 Nõos.** Foto: TUULIKI JÜRJO

palvus. Kirikuaias pidas meie pühapäevakooliõpetaja Imbi Tanilsoo kaks lastetundi ja kiriku abihoones avas ukseid ka Anne-Ly Koogikoja suvekohvik. Viimane jäi avatuks terve juunikuu, suleb ukseid juulis ja kutsub kõiki kohvikulisi jälle augustis.

♦ 28. mai peajumalateenistusel tähistas meie kogudus rõõmsalt I nelipüha. Teenis, jutlustas ja peapiiskopi karjasekirja luges ette kõp Mart Jaanson. Laulis meie koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel ja orelil-klaveril musitseeris meie koguduse organist Margit Keeman.

♦ 29. mai II nelipüha jumalateenistuse viis läbi meie praostkonna vikaarõpetaja Diina Tuulik, orelit mängis meie koguduse organist Agnes Laasimer.

♦ 29. mai õhtul kogunes meie Valga praostkonna kirikumuusikute pere Nõo muusikakooli, et koos harjutada eelseisva, meie Nõo kirikus toimuva praostkonna laulupäeva repertuaari. Osales ka meie koguduse segakoor.

♦ 3. juunil kogunes kümnekond koguduseliiget meie kirikusse talgupäevale. Üheskoos valmistati kiriku pikihoone ette peagi algavaks kiriku siseremondiks.

♦ 4. juunil tähistas meie kogudus korraga mitut püha. Hommikusel peajumalateenistusel koguneti meie kirikusse kolmainupüha armulauaga jumalateenistusele, teenis õp Diina Tuulik, orelit mängis Agnes Laasimer. Kell 14 algasid aga kirikus juba EELK Valga praostkonna laulupäeva proovid. Peagi täitus kirik lähedalt ja kaugelt kohale sõitnud lauljate-pillimängijatega ning kell 16.30 siirduti Nõo surnuaeda, et süüdata küünal Eesti lipulaulu sõnade autori õp Martin Lipu haua ja marssida laulupäeva rongkäigus Pühajärve-Rõngu puhkpilliorkestri saatel kiriku juurde.

Kell 17.15 algas kirikuesisel lipuplatsil Eesti lipu 139. sünnipäeva väliaktus. Kõnelesid EELK Valga praostkonna praost Mart Jaanson ning Nõo Realgümnaasiumi direktor ja Nõo vallavolikogu esimees Jaanus Järveoja. Helivõimenduse eest hoolitses Nõo kultuurimaja juhataja Andri Viinalass. Aktusel laulsid Nõo kiriku meesansambel ja laulupäeva ühendkoor. Kohal olid Nõo koolide ja vallavalitsuse esindajad, Nõo kihelkonna rahvast ja külalisi. Kell 18.00 aga algas kirikus praostkonna laulupäeva kontsertjumalateenistus. Vaimulik osas teenisid praost Mart Jaanson ja abi-praost Vallo Ehasalu. Musitseerisid laulupäeva ühendkoor, orelil Agnes Laasimer, klaveril Piret Rips-Laul ja Meelis Olev, EELK Elva koguduse naiskoor, Elva meeskoor (esines ka iseseisvalt), EELK Karula koguduse segakoor, Nõo kiriku meesansambel (esines ka iseseisvalt), EELK Nõo koguduse segakoor (esines ka iseseisvalt), EELK Otepää koguduse ansambel (esines ka iseseisvalt), EELK Otepää koguduse segakoor, EELK Puhja koguduse ansambel

Dionysius, Pühajärve-Rõngu puhkpilliorkester (esines ka iseseisvalt), EELK Rannu koguduse segakoor (esines ka iseseisvalt), EELK Vastseliina Katariina koguduse ja Võru valla ühendkoor ning EELK Viljandi Jaani koguduse naisansambel liris. Kogu ettevõtmist oli korraldanud ja juhtis EELK Valga praostkonna muusikasekretär Ingrid Tigane. Suur tänu ja õnnistussooovid kõigile osalenuile!

♦ 6. juunil algas koosolekuga meie kirikuhoone siseremondi ettevalmistav etapp. Peeti plaani, millises järjekorras töid teostada. Palvuse pidas kõp Mart Jaanson.

♦ 10. juunil andis Nõo kiriku meesansambel kontserdi Urvaste kirikus. Meesansambli oli külla kutsunud Eesti Evangeelne Vennastekogudus, kes pidas sel päeval Urvastes oma suvepäeva. Osa ansamblist koos meie koguduse liikmetega osales suvepäeval algusest peale. Kontsert võeti hästi vastu ning kõiki meie koguduse esindajad tänasid Jumalat, et Ta oli kinkinud sisuka ja rõõmsa päeva!

Urvastest tagasi Nõo kiriku juurde siirduva koguduse bussiga viis kõp Mart Jaanson möödasõidul koju ka EELK Tartu Pauluse koguduse liikmed Sulev ja Hellen Savisaare. Viimased elavad Nõo kihelkonna Altmäe külas Sulevi vanaisa Johann Räisa (1866–1958) pärandatud talus. Hr Savisaar kutsus reisikaaslased hetkeks oma taluga tutvuma ja külalised ei pidanud seda kahetsema. Nimelt on bioloogiharidusega Sulev Savisaar rajanud oma taluõue hiigelsuure aiamaa, kus kasvavad ülimalt eksootilised taimeliigid kogu maailmast, nt Moosese pöösas või Aaroni kepp. Teiseks näitas hr Savisaar külalistele oma vanaisa leeritunnistust Nõo luterlikust kogudusest, millel seisis kuupäev 10. veebruar 1885 ja õpetaja Martin Lipu allkiri. Rahvusarhiivis asuva Nõo luterliku koguduse leerilaste nimistu järgi märgib see kuupäev 1884. aastal Nõo koguduse õpetajaks saanud Martin Lipu teise leerirühma õnnistamist (esimene oli 11. novembril 1884). Tegemist on seega kõige varasema leeritunnistusega õp Martin Lipu teenimisajast, mida kõp Mart Jaanson on näinud. Lisaks said külalised vaadata ka Johann Räisa ja tema abikaasa Minna Marie fotot ning meie eelkäijate jumalakartlikust tõendavat piiblisalmiga seinakaunistust.

♦ 11. juuni peajumalateenistusel said kõp Mart Jaansonilt leerioõnnistuse neli uut koguduseliiget, kellest kolm oli ristitud meie kirikus eelmisel päeval, 10. juunil. Jutlustas kõp Mart Jaanson, orelit mängis Ragne Meier. Pärast jumalateenistust õnnitleti kirikuaias uusi koguduseliikmeid ja tehti pilti.

♦ 12. juuni õhtul kogunes meie koguduse segakoor traditsioonilisele hooaja lõpupeole, mida peeti juba teist aastat

järjest kirikuaia suvekohviku varjualuses. Oli tore osadus, aitäh kõigile lauljatele ja koorijuhtidele sisuka hooaja eest!

♦ 15. juunil toimus meie koguduse kirikumuusikute eelmist poolaastat kokku võttev ja järgmist poolaastat ette valmistav koosolek Katre Hõdemanni ja tema pere kodus Nõo alevikus Meeri tänaval. Koosolekul ei puudunud ka n-ö mitteametlik osa, mille käigus maitsti head-paremat ja meenutati möödunud seiku.

♦ 18. juunil toimus meie koguduse peajumalateenistus kiriku siseremondi tõttu esimest korda Nõo muusikakooli saalis. Selgus, et see saal sobib jumalateenistusteks väga hästi! Teenis kõp Mart Jaanson ning klaveril saatis liturgiat ja koguduselaule Ragne Meier. Suur tänu Nõo muusikakooli perele selle võimaluse eest!

♦ 20. juunil kogunesid meie koguduse igakuistest osadusgrupi tundidest osavõtjad meie koguduse liikmete Liidia ja Jaan Aruvälja kaunisse koju Voika külas. Meenutati lõppenud hooaega ja tehti plaane edaspidiseks.

♦ 21. juunil võttis oma hooaja Meeri seltsimajas kokku seal tegutsev piibliring. Suur tänu Meeri küla esindajatele kui võõrustajatele ja kõigile osalejatele!

♦ 23. juunil tõi Kaitseliidu Tartu maleva Elva malevkonna liige Heldur Lepisk meie kirikus asuva Vabadussõja mälestustahvli juurde võidupüha puhul mälestuskimbu. Palvuse pidas kõp Mart Jaanson. Sama päeva pärastlõunal jagas Nõo vallavanem Maano Koemets kirikuesisel lipuplatsil kõigile soovijatele Eesti Vabariigi presidendi saadetud võidutuld. Kõne ja palve pidas kõp Mart Jaanson.

♦ Jaanipäevale järgneva pühapäeva, sel aastal 25. juuni peajumalateenistus peeti traditsiooniliselt Nõo surnuaias, oli surnuaiapüha. Teenis ja jutlustas kõp Mart Jaanson, liturgiat ja laule saatis vana tuttav, Tartu puhkpilliansambel Jaan Tilgari juhatusel. Liikmeannetusi kogusid meie koguduse juhatuse esimees Madis Kanarbik ja aseesimees Raili Värno. Mälestati kõiki inimesi, kelle nimed on kantud alates 2022. aasta surnuaiapühast EELK Nõo koguduse „Matuste raamatusse“, lisaks oli ka eraldi mälestamissoove. Tänu Jumalale kõigi korraldajate, osavõtjate ja ilusa ilma eest!

♦ 29. juunil toimus Nõo vallamajas vallavalitsuse koosolekute ruumis ehk Nõo valla esimesele vallavanemale Hugo-Osvald Kikerpillile pühendatud Kikerpilli kojas koosolek, millest võtsid osa Transpordiameti projekteerimise üksuse projektijuht Tiit Vunk, meie koguduse juhatuse esimees Madis Kanarbik, kõp Mart Jaanson ja meie koguduse liige, Nõo vallavolikogu arengukomisjoni esimees Janar Saviir. Arutluse all oli Transpordiameti plaan rajada koguduse kinnistule Raudtee tn 2a liiklussõlm.

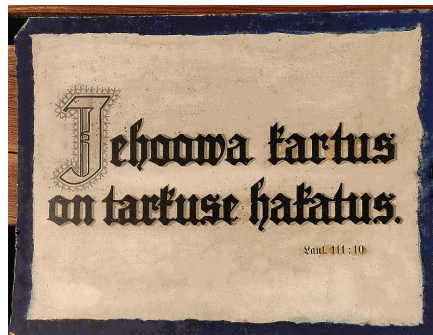
Johann Räisa leeritunnistus 10.02.1885.

Foto: MART JAANSON

Minna Marie ja Johann Räisa.

Foto: MART JAANSON

**Piiblisalmiga seinakaunistus Sulev Savi-
saare talus. Foto: MART JAANSON**

**Leerilapsed koos õpetajaga leeripühal
11.06.23 Nõo kiriku ees.**

Foto: PEETER PINKA SEENIOR

**EELK Nõo koguduse segakoori lõpupidu
12.06.23 kirikuaia suvekohvikus.**

Foto: MART JAANSON

**Osadusgrupi hooaja lõpetamine Voika
külas 20.06.23. Foto: MART JAANSON**

**Nõo vallavanem Maano Koemets võidu-
tulega 23.06.23 Nõo kiriku esisel lipu-
platsil. Foto: MART JAANSON**

Jumalateenistused ja muud koguduse üritused

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes, kirikus, koguduse ja Nõo valla kodulehel kui ka sotsiaalmeedias. Aga lõpuks ütleb ju apostel: „Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist“ (Jk 4:15).

JUUNI 2023

P, 4. kl 11.00	Kolmainupüha jumalateenistus. Armulaud. Teenib õp Diina Tuulik
P, 4. kl 17.00	Eesti lipu 139. sünnipäeva tähistamine kirikuesisel lipuplatsil
P, 4. kl 18.00	EELK Valga praostkonna laulupäeva kontsertjumalateenistus kirikus
L, 10. kl 17.00	Nõo kiriku meesansambli kontsert Urvaste kirikus
P, 11. kl 11.00	Jumalateenistus. Leeripüha. Armulaud
T, 13. kl 14.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
P, 18. kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis. Armulaud
K, 21. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
P, 25. kl 11.00	Surnuaiapäha jumalateenistus Nõo kalmistul
R, 30. kl 19.30	Taizé-palvus kiriku käärkambris

JUULI 2023

P, 2. kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis. Armulaud
P, 9. kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis
E–K, 10.–12.	EELK Valga praostkonna noortelaager RMK Soontaga telkimisalal
P, 16. kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis. Armulaud
T, 18. kl 14.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
R, 21. kl 19.30	Taizé-palvus kiriku käärkambris
P, 23. kl 11.00	Kristuse kirkastamisüha jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis.
	Teenib õp Diina Tuulik
P, 30. juuli kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis. Armulaud

AUGUST 2023

P, 6. kl 11.00	Jumalateenistus Nõo muusikakooli saalis. Armulaud
E–P, 7.–13.	EELK Nõo koguduse kuulutusnädal (vt allpool „Teated“)
T, 8. kl 14.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
K, 9. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
N, 10. kl 18.00	Koguduse nimepäeva jumalateenistus. Armulaud. Jutlustab EELK Kose koguduse õpetaja Kerstin Kask. Laulavad EELK Kose koguduse kirikumuusikud ja EELK Nõo koguduse segakoor, oreil Kahro Kivilo
P, 13. kl 11.00	Jumalateenistus. Hans Wühneri päev (vt allpool „Teated“)
R, 18. kl 19.30	Taizé-palvus kirikus
P, 20. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 27. kl 11.00	Jumalateenistus. Teenib diakon Urmas Koorits

ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG

kiriku käärkambris

**KOLMAPÄEVAL ja REEDEL kl 9.30–11.30,
NELJAPÄEVAL kl 16.00–18.00**

Ristitud

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Heisel Hödemann	04.06.23
Peeter Pinka	10.06.23
Gerda Retter	10.06.23
Mikk Saal	10.06.23

Leeritatud 11.06.23

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Peeter Pinka
Gerda Retter
Mikk Saal
Heleri Sepp

Registreeritud ja laulatatud

Sven Koch (EELK Nõo koguduse liige) ja Carolin Kull
26.05.23 Tartu Pauluse kirik (õp Kristjan Luhamets)

Maetud

Haldja Turp	28.04.23 Nõo kalmistu
Mati Käärik	31.05.23 Nõo kalmistu

Teated

♦ **Alates 18. juunist 2023 toimuvad meie kirikuhoone siseremondi tõttu jumalateenistused ajutiselt Nõo muusikakooli saalis** (Tartu tn 14, Nõo alevik). Praegu on viimane jumalateenistus muusikakooli kavandatud pühapäeval, 6. augustil ja me loodame 7.–13. augustiks välja kuulutatud koguduse kuulutusnädala üritused pidada juba kirikusaalis, kuid muusikakooli saal jääb siiski varukohaks. Palun jälgige remondi lõpu osas reklaami!

♦ E–K, 10.–12. juulil 2023 toimub RMK Soontaga telkimisalal EELK Valga praostkonna XXVI laste- ja noortelaager “Jumala perekond”. Laager on tasuta ja ööbitakse telkides. Infot jagab praostkonna noorsootööjuht Kristiina Lõhmus (+372 523 0663, kritilohmus@gmail.com). Lapsi ja noori saab laagrisse registreerida veebilehel <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScCqn4dWonjVzN37W2YTKkrS3egHL3Nm3TSFuTwJl5BoPjBNg/viewform>. Seda saab teha ka meie koguduse kodulehel asuva lingi kaudu (nookirik.ee>“Teated”).

♦ Meie kirikuaias tegutsev Anne-Ly Koogikoja suvekohvik suleb sel suvel ukseid juulikuuks ja avab need uuesti augustis. Siiski on Koogikojaga võimalik eritellimuste osas kokku leppida ka juulikuus (+372 5662 7335, <https://www.facebook.com/search/top?q=anne-ly%20koogikoda>).

♦ **E–P, 7.–13. augustil toimub meie koguduse traditsiooniline kuulutusnädal. Loodame selleks ajaks kasutada juba meie kirikusaali, kuid varukohaks jääb siiski ka Nõo muusikakooli saal. Kuulutusnädala kava on järgmine:**

- ☐ E, 7. aug kl 18.00 Jumalateenistus. Jutlustab EELK Helme koguduse õpetaja Arvo Lasting.
Laulab EELK Rannu koguduse segakoor
- ☐ T, 8. aug kl 18.00 Jumalateenistus. Jutlustavad EELK Usuteaduse Instituudi pastoraalseminari 2003. aasta lennu vaimulikud. Laulab Nõo kiriku meesansambel
- ☐ K, 9. aug kl 18.00 Jumalateenistus. Jutlustab Tartu Salemi koguduse pastor Toivo Pilli.
Laulab EELK Otepää koguduse ansambel
- ☐ N, 10. aug kl 18.00 Koguduse nimepäeva jumalateenistus. Armulaud.
Jutlustab EELK Kose koguduse õpetaja Kerstin Kask. Laulavad EELK Kose koguduse kirikumuusikud ja EELK Nõo koguduse segakoor, orelil Kahro Kivilo
- ☐ R, 11. aug kl 18.00 Esineb segakoor KOSK, dirigent Riho Ridbeck, orelil Kersti Petermann.
Kavas koorimuusika eesti ja välismaa autoreilt
- ☐ L, 12. aug kl 18.00 Esineb kammerkoor Collegium Musicale, dirigent Endrik Üksvärav, orelil Kadri Toomoja.
Kavas Pärt Uusbergi „Laurentsiuse lugu“ ja Rudolt Tobiase looming
- ☐ P, 13. aug XIII Hans Wühneri päev
 - ♦ kl 11.00 Jumalateenistus
 - ♦ kl 14.00 Kultuurilooline päraslõuna Keeri külas Kuusikute taluõuel.
Laulab Nõo kiriku meesansambel, mängib Tartu puhkpilliansambel
 - ♦ kl 17.00 Küünalde süütamine Nõo surnuaial

♦ 12. augustil 2020 kuulutati välja Nõo Püha Laurentsiuse kiriku restaureerimise toetuseks annetuste kogumise teine etapp. Seisuga 29. juuni 2023 on annetusi laekunud 3393,66 eurot. Annetusi saab, nagu ennegi, teha nii sularahas koguduse õpetaja kätte kui ka koguduse Swedbanki arvele nr EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus). Täname südamest kõiki seniseid ja tulevaseid annetajaid!

♦ Liikmeannetus 2023. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangaülekandega (a/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 SEB pangas, saaja: EELK Nõo Kogudus, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele“). Annetussumma on vaba. Palume kõigil koguduseliikmeil teha oma liikmeannetus hiljemalt 31. detsembriks 2023! Kui soovite oma kogudusele tehtud liikme- või muust annetusest 2024. aastal tulumaksu tagasi saada, siis palun lisage pangaülekande selgitusse oma isikukood.

Sünnipäevad *Palju õnne ja Jumala õnnistust teile kõigile!*

JUUNI 2023

Maire Jakobson	Voika	02.06.	71
Ivo Laidmäe	Nõo	02.06.	47
Pille Park	Külitse	02.06.	39
Aarne Viinalass	Luke	02.06.	70
Margus Tilga	Rapla	03.06.	67
Eleri Visnapuu	Aiamaa	03.06.	49
Kristel Linde	Nõo	04.06.	37
Eva Kuslap	Nõo	05.06.	37
Katriin Grossberg	Luke	06.06.	31
Marilyn Jaska	Kolga	07.06.	42
Maili Klassen	Lemmatsi	07.06.	44
Liidia Aruväli	Nõo	08.06.	71
Hanna-Lii Piirsoo	Võnnu	09.06.	23
Anne Urb	Tallinn	12.06.	66
Kalju Toss	Haage	13.06.	85
Jaan Aruväli	Voika	15.06.	65
Mihkel Kalpus		15.06.	82
Nelli Pello	Tartu	18.06.	39
Madli Vares	Järjeste	20.06.	28
Inger Kraav	Nõo	21.06.	82
Veiko Klassen	Tartu	22.06.	47
Meelis Mondonen	Voika	22.06.	61
Virge Arru	Rõhu	23.06.	40
Helle-Maia Sonn	Meeri	26.06.	80

JUULI 2023

Hele-Mall Kuusik	Keeri	01.07.	90
Uno Lainemäe	Tartu	01.07.	85
Sirle Kiviaru	Tartu	02.07.	32
Simmo Sepp	Mäeselja	02.07.	36
Hiie Viigipuu	Melliste	02.07.	52
Johanna Uuemäe	Vanavälja		
		03.07.	23
Helle-Kai Kruus	Tallinn	04.07.	77
Silvi Liblik	Luke	07.07.	47

Leita Liivak	Luke	07.07.	86
Kristiina Kalju	Nõo	08.07.	26
Katre Hödemann	Nõo	09.07.	38
Rein Soidla	Meeri	09.07.	69
Julius Pau	Tallinn	10.07.	37
Eda Jagomann	Tallinn	11.07.	44
Maia Plado		12.07.	90
Mai Maser	Puhja	16.07.	85
Tiiu Praakle	Tigase	16.07.	85
Kerli Räisa	Illi	18.07.	46
Teet Smidt	Nõo	19.07.	33
Jaan Saal	Meeri	20.07.	86
Paul Trei	Meeri	21.07.	68
Toomas Jürimäe	Nõo	22.07.	67
Jane Mägi	Nõo	22.07.	40
Eva Poom	Nõo	23.07.	82
Karin Sakk	Nõo	23.07.	35
Varje Arru	Rõhu	24.07.	68
Virve Erm	Nõo	25.07.	86
Tiina Otsing	Luke	25.07.	62
Illart Arjukese	Issaku	27.07.	72
Maarja Pennar	Tallinn	28.07.	43
Ele-Mall Paulson	Elva	28.07.	83
Karl Vakk	Nõo	28.07.	35
Triin Kubri	Nõo	29.07.	35
Taimi Mörd	Nõo	29.07.	82
Liidia Soidla	Meeri	29.07.	68
Kalmer Prost	Reola	30.07.	51
Margus Maal	Nõgiaru	31.07.	54

AUGUST 2023

Riita Irv	Vasalemma	01.08.	50
Jakob Laius	Meeri	01.08.	90
Helmi Rähni	Elva	02.08.	84
Hille Kaupmees	Külaaseme		
		04.08.	84

Liilia Lambinen	Nõgiaru	05.08.	90
Siiri-Liisi Kraav	Tallinn	06.08.	43
Merje Lüüsi	Reola	06.08.	55
Rait Kivimets	Keila	07.08.	51
Eha Näkki	Luke	07.08.	84
Laurits Leedjärv	Tõravere	09.08.	63
Anne Saal	Meeri	09.08.	83
Tiina Visla	Elva	09.08.	49
Ester Jääskeläinen	Kuopio	12.08.	54
Lauri Ööpik	Tartu	12.08.	28
Vilmar Valdna	Tartu	12.08.	45
Elvi Kokk	Nõgiaru	14.08.	89
Koidula Kütt	Nõo	14.08.	84
Taime Pöld	Elva	14.08.	68
Eha Volkmann	Vellavere	16.08.	71
Tea Kivimaa	Nõo	18.08.	66
Monica Pennar	Tartu	18.08.	47
Ilme Saal	Meeri	18.08.	94
Marju Saag	Tallinn	19.08.	62
Rasmus Rekand	Tartu	20.08.	45
Annikki Aruväli	Kuressaare		
		22.08.	38
Jaan Pau	Voika	23.08.	82
Harri Kubri	Nõo	24.08.	40
Moonika Mehin		24.08.	40
Piret Suur	Uuta	26.08.	51
Leili Zeiger	Elva	26.08.	92
Salme Valdmaa	Elva	26.08.	81
Sinaida Lints	Tartu	27.08.	90
Rauno Ilves		28.08.	34
Katrin Salumäe	Elva	28.08.	37
Kristiina Sööt	Elva	29.08.	34
Andre Viibur	Sääse	29.08.	23
Irina Loos	Luke	30.08.	76
Silver Soidla	Meeri	30.08.	43
Rebecca Kodusaar	Lustivere		
		31.08.	22

Kontakt

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUS

reg nr 80210421, Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa

A/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU RESTAUREERIMISEKS:

A/a nr EE11 2200 2210 5844 2062

(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

JUHATUSE ESIMEES Madis Kanarbik

tel 504 6570; e-post madis.kanarbik@gmail.com

KOGUDUSE ÕPETAJA Mart Jaanson

tel 745 5195 (kantseleis); 749 3344 (kodus)

5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

Koguduse veebilehekülg nookirik.ee

KIRIKUTEENIJA ja KELLAMEES

Toivo Saal, tel 745 5120 (kodus)

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel 528 4166

Margit Keeman, tel 5615 3207

Katre Hödemann, tel 5560 6678

Ragne Meier, tel 526 5569

KOORIJUHI

Ragne Meier, tel 526 5569

Kärr Toomeos-Orglaan, tel 5557 1447

PÜHAPÄEVAKOOLIÕPETAJA

Imbi Tanilsoo, tel 525 6607